

Valvontasuunnitelma 2024

Onnettomuuksien ehkäisyn palvelualue

15.1.2024

Sisällys

1. PELASTUSLAITOKSEN VALVONTASUUNNITELMA.....	3
1.1 Vaikuttava lainsäädäntö.....	3
1.2 Valvontasuunnitelman voimassaolo ja siitä tiedottaminen.....	4
1.3 Valvonnan maksullisuus.....	4
2. PELASTUSLAITOKSEN VALVONTATOIMINTA JA VALVONTATEHTÄVÄT	5
2.1 Määräaikainen valvonta.....	6
2.2 Ennakoimaton valvonta.....	12
2.3 Kemikaaliturvallisuuslain nojalla tehtävä valvonta ja päätökset.....	15
3. VIRANOMAISYHTEISTYÖ.....	18
4. VALVONNAN SEURANTA JA RESURSSIT	21
4.1 Henkilöresurssit 2024	21
4.2 Valvontatyötä tekevien koulutus.....	21
4.3 Valvontasovellus.....	22
4.4 Valvontatyön seuranta ja vaikuttavuuden arviointi.....	22
4.5 Raportointi	23
4.6 Onnettomuuskehityksen seuranta	23
4.7 Vuonna 2023 toteutunut valvonta.....	23

15.1.2024

1. PELASTUSLAITOKSEN VALVONTASUUNNITELMA

Pelastuslaitoksen onnettomuuksien ehkäisytyön ja valvontatoiminnan tavoitteena on ehkäistä ihmisille, omaisuudelle tai ympäristölle onnettomuuksista aiheutuvaa vaaraa ja taata turvallinen toimintaympäristö. Pelastuslain (379/2011) mukaan pelastuslaitoksen on alueellaan valvottava 2. ja 3. luvun säännösten noudattamista. Pelastuslaitoksen valvonnan on perustuttava riskien arviointiin, ja sen tulee olla laadukasta, säännöllistä ja tehokasta. Valvontaa, johon käytetään laajasti eri keinoja, pyritään kohdentamaan mahdollisimman hyvin alueen riskien ja muiden erityisten valvontatarpeiden mukaisesti. Pelastuslain lisäksi pelastuslaitos valvoo vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetun lain (390/2005), jatkossa kemikaaliturvallisuuslain toteutumista alueellaan.

Pelastuslaitoksen tulee suunnitella etukäteen valvontavelvoitteen toteuttaminen. Pelastuslaissa ja sen nojalla annetuissa säädöksissä ei määritellä palotarkastettavia tai muita lain 78 §:n edellyttämiä valvontakohteita, vaan pelastuslain (379/2011) 79 §:n edellyttämässä alueen pelastustoimen valvontasuunnitelmassa määritellään ja ohjeistetaan ne palotarkastus- ja muut toimenpiteet, sekä näihin liittyvät resurssit, joilla pelastuslaitos valvoo pelastuslain säännösten noudattamista alueellaan. Valvontasuunnitelma perustuu alueen pelastustoimen palvelutasopäätökseen ja riskien arviointiin.

Tämä Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitoksen valvontasuunnitelma on laadittu vuoden 2024 valvontatehtävien toteuttamissuunnitelmaksi. Valvontasuunnitelman toteutumista valvoo aluehallintoviranomainen osana pelastustoimen palvelutason riittävyyden valvontaa (PelL 79 §).

1.1 Vaikuttava lainsäädäntö

Alla on lueteltu keskeisin pelastuslaitoksen valvontatoimintaa ohjaava lainsäädäntö.

- 1) Pelastuslaki ([379/2011](#))
- 2) Valtioneuvoston asetus pelastustoimesta ([407/2011](#))
- 3) Laki vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta ([390/2005](#)) (muu kemikaaleihin liittyvä lainsäädäntö omassa ohjeessaan).
- 4) Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta ([621/1999](#))
- 5) Hallintolaki ([434/2003](#))

15.1.2024

1.2 Valvontasuunnitelman voimassaolo ja siitä tiedottaminen

Pelastuslain (379/2011) 79 §:n mukaan valvontasuunnitelma on tarkistettava vuosittain ja muulloinkin, jos tarkistamiseen on erityinen syy. Tämän suunnitelma on voimassa 1.1.2024 ja 31.12.2024 välisenä aikana.

Pelastuslaitoksen valvontasuunnitelma on julkinen asiakirja. Valvontasuunnitelman sisällön ja perusteiden osalta riittävä tiedotuskanava on pelastuslaitoksen verkkosivut, joiden kautta alueen asukkailla ja valvontakohteiden edustajilla on mahdollisuus tutustua sen sisältöön. Tämä asiakirja liitteineen on nähtävillä Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitoksen nettisivuilla: <https://pelastustoimi.fi/pelastuslaitokset/pohjois-pohjanmaa>

Valvontasuunnitelma toimitetaan tiedoksi aluehallintovirastolle pelastuslain 23 §:n mukaisen valvontatehtävän suorittamista varten.

1.3 Valvonnan maksullisuus

Pelastuslain (379/2011) 96 §:n mukaan pelastuslaitos voi periä maksun valvontasuunnitelman mukaisen palotarkastuksen tai muun valvontatoimenpiteen suorittamisesta. Myös vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetun lain (390/2005) mukaisista valvontatoimenpiteistä peritään maksu. Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitoksen valvonnan taksat on esitetty liitteessä 1.

15.1.2024

2. PELASTUSLAITOKSEN VALVONTATOIMINTA JA VALVONTATEHTÄVÄT

Pelastuslaitoksen valvontatoiminta pyritään kohdentamaan riskien perusteella, huomioiden valvottavien kohteiden erityispiirteet, sekä yhteiskunnan muutokset.

Valvontaa kohdistetaan onnettomuusuhkiin ja vaikuttavuuteen perustuen erityisesti seuraaviin kohteisiin:

- Kohteet, joissa asuvien, hoidettavien tai huollettavien kyky omatoimiseen pelastautumiseen hätätilanteessa on heikentynyt (poistumisturvallisuussuunnitelmavelvolliset kohteet).
- Kohteet, joissa syttynyt palo voi levitä laajalle alueelle ja aiheuttaa erityisen suuria omaisuusvahinkoja ja vaaraa henkilöturvallisuudelle.
- Kohteet, joissa tulipalon tai muun onnettomuuden todennäköisyys on huomattavasti tavanomaista korkeampi ja seurausvaikutukset suuret.
- Merkittävät vaarallisten kemikaalien tai räjähteiden käyttökohteet, joissa tapahtuva onnettomuus voi aiheuttaa erityistä vaaraa alueella työskenteleville tai lähialueella asuville, työskenteleville tai oleskeleville.
- Kohteet, joissa palon syttymisen ja leviämisen todennäköisyys ei ole erityisen suuri, mutta henkilömäärät ovat suuret.
- Kulttuurihistoriallisesti merkittävät kohteet, joihin kohdistuu merkittäviä vahingonteko- tai tuhotyöriskejä ja/tai joissa syttyneen palon hallintaan saaminen on vaativaa.

Valvontakäyntien periaatteelliset valvonnan välit määräytyvät kumppanuusverkoston valvontasuunnitelmaohjeen ja kohteen riskiarvion perusteella. Kohteet, joita ei sijoiteta edellä mainittuihin luokkiin, tarkastetaan tarvittaessa. Kaikkiin kohteisiin voidaan tarvittaessa tehdä ylimääräisiä valvontakäyntejä.

Valvonnan kohdentamiseen vaikuttaa myös tarkastuskohteen olosuhteissa tai toiminnassa tapahtuvat muutokset. Pelastuslaitos seuraa valvontasovelluksen avulla havaittujen vikojen ja puutteiden esiintymistiheyttä, sekä Pronto-onnettomuustietojärjestelmän avulla onnettomuuksien määrän ja syiden kehittymistä. Onnettomuuskehityksen seurannasta saadun informaation perusteella pelastuslaitos pyrkii kohdentamaan ja tarvittaessa tehostamaan valvontatoimintaansa.

Määräaikaiset valvontakohteet jaetaan tässä suunnitelmassa kahteen pääluokkaan: Yrityksiin ja laitoksiin (A1-A6) sekä asuin- ja vapaa-ajan rakennuksiin (A7-A8). Valvontatoiminnan pääpaino on määräaikaisten valvontatoimenpiteiden toteuttamisessa. Määräaikaisen valvonnan lisäksi pelastuslaitos suorittaa valvontakohteissa epäsäännöllistä valvontaa, jos valvontakohteeseen

15.1.2024

kohdistuu pelastuslainsäädännön asettamia kiinteistön omistajan ja haltijan tai toiminnanharjoittajan velvoitteita, joita ei ole mahdollista tai tarkoituksenmukaista valvoa määräaikaisen valvonnan puitteissa.

2.1 Määräaikainen valvonta

Valvontasuunnitelman mukaisen määräaikaisen valvonnan yleisin valvonnan muoto on palotarkastus. Palotarkastuksissa valvotaan pelastuslain (379/2011) 2 ja 3 lukujen säännösten noudattamista ja ensisijaisesti pelastuslain omatoimisen varautumisvelvoitteen toteutumista (14 §) ja rakennusten palo- ja poistumisturvallisuutta (9–10 §). Edellisten lisäksi pelastuslaitos valvoo pelastustoimen laitteiden kunnossapitoa (12 §), nuohouksen ja ilmanvaihdon puhdistuksen toteuttamista (13 §), pelastussuunnitelmien laatimista (15 §), palovaroittimien hankintaa ja kunnossapitoa (17 §) sekä hoito- laitosten poistumisturvallisuutta (18 §).

Palotarkastusten lisäksi määräaikaista valvontaa voidaan suorittaa asiakirjavalvontana. Tällöin kyseessä on pelastuslain 78 §:ssä tarkoitettu muu valvontatoimenpide. Määräaikainen valvonta voidaan suorittaa asiakirjavalvontana, jos tarkastuskohteen aiemmilla tarkastuksilla havaittu turvallisuustaso on ollut pelastuslain (379/2011) edellyttämällä tasolla ja valvontakohteeseen kohdistuu sellaisia kiinteistön omistajan ja haltijan tai toiminnanharjoittajan velvoitteita, joita on tarkoituksenmukaista ja mahdollista valvoa asiakirjojen perusteella. Asiakirjavalvonnan pääasiallinen sisältö muodostuu turvallisuusasiakirjojen, kuten pelastussuunnitelman ja poistumisturvallisuus selvityksen arvioinneista, sekä pelastustoimenlaitteiden kunnossapidon, omatoimisen varautumisen, väestönsuojelun ja kemikaaliturvallisuuden tason arvioimisesta niistä esitettyjen dokumenttien perusteella. Asiakirjavalvonnan yhteydessä toiminnanharjoittaja tekee paloturvallisuuden itsearviointin pelastusviranomaisen ohjeiden mukaisesti. Itsearviointi ja siinä esille nousseet huomiot käsitellään asiakirjavalvonnan yhteydessä.

Koska pelastuslain (379/2011) 79 §:n mukaan valvonnan tulee perustua riskien arviointiin ja sen tulee olla laadukasta, säännöllistä ja tehokasta, on viranomaisvalvontaa tarkoituksenmukaista suunnata kohteisiin ja toimintaan, joissa onnettomuusuhat ovat suuret ja siten valvonnan vaikuttavuus tehokkainta.

Kohteiden määräaikaisvalvonnassa havaittujen puutteiden takia annetut kehotukset ja korjausmääräykset valvotaan joko asiakirjavalvontana tai jälkipalotarkastuksin.

15.1.2024

2.1.1 Säännöllisen valvontavälin määrittäminen

Kohteille määritellään valvontavälit riskitason perusteella. Rakennusluokkien valvontavälin arvioinnissa on käytetty pelastuslaitosten kumppanuusverkoston laatimaa kansallista ohjeistusta, joka on tehty hyödyntäen tietoa erityyppisten kohteiden omaisuus- ja henkilövahinkoriskeistä. Käytettävän valvontavälin määrittämiseen vaikuttaa myös kohteen yksilölliset ominaisuudet sekä edellisten valvontakäyntien perusteella todettu turvallisuustaso.

Turvallisuustason määrittämisessä hyödynnetään Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitoksen valvontatoiminnassa käytettävää omatoimisen varautumisen auditointimanuaalia (auditoiva palotarkastus), missä turvallisuustaso määritellään auditoivan palotarkastusmenetelmän avulla lasketun riskiluvun perusteella. Valvontakohteen yksilölliseen valvontaväliin vaikuttaa siten ensisijaisesti kohteen tarkastajan tekemät keskeiset havainnot valvonnassa ja niiden perusteella tehtävä riskienarviointi sekä kohteen turvallisuuskulttuuri. Valvontavälin muutoksen syy tulee aina kuvata palotarkastuspöytäkirjassa, sekä valvontasovelluksessa. Rakennusluokkien A1-A6 mukaiset periaatteelliset valvontavälit on esitetty liitteessä 2.

Valvonnan tavoitteena on tukea ja kannustaa organisaatioita saavuttamaan sellainen turvallisuustaso, jossa turvallisuutta seurataan ja parannetaan omatoimisesti, jolloin viranomaisten valvonnan tarve vähenee.

2.1.2 Valvontakohte

Valvontakohteella tarkoitetaan kiinteistöä, rakennusta tai muuta kohdetta tai toimintaa, joka kuuluu Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitoksen valvonnan piiriin. Toiminnallinen kokonaisuus määrittelee yleensä valvontakohteen. Esimerkiksi teollisuuslaitos, kauppakeskus tai oppilaitos muodostaa usein yhden valvontakohteen, jolloin valvontaväli määräytyy pääkäyttötavan tai suurimman riskin perusteella. Suuret rakennusmassat voidaan kuitenkin tarvittaessa jakaa useaan valvontakohteeseen. Toisaalta valvonta voi kohdistua myös yhteen rakennuksen tai valvontakohteen osaan, kuten pientalon öljylämmityslaitteistoon tai myymälähuoneistossa sijaitsevaan ilotulitteiden myyntipaikkaan. Valvontakohte voi olla myös muu kuin rakennus tai rakennuskokonaisuus. Esimerkiksi pelastussuunnitelmaa edellyttävä yleisötilaisuus tai turvetuotantoalue muodostaa valvontakohteen.

15.1.2024

2.1.3 Yritys- ja laitospöhteiden valvonta

Yritys- ja laitospöhteet ovat määrääkaisen valvonnan piirissä. Yritys- ja laitospöhteet on jaettu pelastuslaitosten kumppanuusverkoston valvontasuunnitteluohjeen mukaisesti kuuteen rakennusluokkaan (A1-A6). Valvontasuunnitelmaohjeessa edellä mainituille rakennusluokille on määritelty periaatteelliset tarkastusväli, joiden perusteella pöhteet otetaan kunkin valvontasuunnitelmakauden valvontapöhteiksi. Alla olevissa taulukoissa kuvataan vuonna 2024 Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitoksessa valvottavien A1-A6 pöhteiden lukumäärät.

Luokka	Köhteet	Valvotaan 2024
A1, Ympäri vuorokautisessa käytössä olevat pöhteet	727	265
A2, Opetusrakennukset ja päiväkodit	679	248
A3, Kokoontumis- ja liiketilat	1590	303
A4, Teollisuus- ja varastorakennukset	1402	270
A5, Maatalousrakennukset	1250	288
A6, Muut rakennukset	401	352
Yhteensä	7104	1726

Taulukko 1. Pelastuslaitoksen alueen valvottavat yritys- ja laitospöhteet sekä vuoden 2024 valvontamäärät

15.1.2024

Kunta	Tarkastettavat 2024
Alavieska	11
Haapajärvi	41
Haapavesi	22
Hailuoto	13
Ii	59
Kalajoki	45
Kärsämäki	12
Kempele	75
Kuusamo	93
Liminka	48
Lumijoki	18
Merijärvi	3
Muhos	45
Nivala	60
Oulainen	24
Oulu	666
Pudasjärvi	73
Pyhäjärvi	22
Pyhäjoki	14
Pyhäntä	10
Raahe	79

15.1.2024

Reisjärvi	17
Sievi	36
Siikajoki	30
Siikalatva	49
Taivalkoski	32
Tyrnävä	26
Utajärvi	30
Vaala	31
Ylivieska	42
Yhteensä	1726

Taulukko 2. Pelastuslaitoksen alueen vuoden 2024 valvontamäärät kunnittain

Valvontakohteita poistuu valvontasuunnitelmakaudella kiinteistön käyttötarkoituksen muuttumisen, yrityksen lopettamisen tai rakennuksen purkamisen takia. Valvontakohteiden määrä tarkentuu valvontasuunnitelmajakson aikana sitä mukaa kun tiedot kohteista täsmentyvät.

2.1.4 [Asuinrakennusten ja vapaa-ajan rakennusten valvonta](#)

Asuinrakennusten turvallisuutta edistetään ensisijaisesti paloturvallisuuden itsearviointin ja turvallisuusviestinnän kautta. Tämän lisäksi pelastuslaitos osallistuu rakennusvalvontaviranomaisen pyynnöstä asuinrakennusten ja vapaa-ajan rakennusten käyttöönottotarkastuksiin, mikäli se on resurssien puolesta mahdollista. Vuonna 2024 suoritetaan lisäksi teemavalvontaa asuinrakennusten väestönsuojiiin liittyen resurssien sallimissa rajoissa.

Pelastuslaitos suorittaa valvontatoimintaa vapaa-ajan rakennuksiin lähtökohtaisesti asiakkaan pyynnöstä. Lisäksi pelastuslaitos pyrkii vaikuttamaan alueen vapaa-ajan asukkaisiin erilaisilla turvallisuusviestinnän keinoilla.

15.1.2024

2.1.5 Riskiasuminen ja ikäihmisten asumisturvallisuus

Paloriskiasunto on asunto tai rakennus, jossa on havaittu ilmeinen palonvaara tai muu suuri onnettomuusriski ja asunnosta on tehty paloriski-ilmoitus pelastusviranomaiselle pelastuslain (379/2011) 42 § mukaisesti.

Ikäihmiset ja erityisryhmiin kuuluvat asuvat aiempaa useammin yksin ja usein ilman toimintakykyisten ihmisten apua. Tulipalotilanteessa palokuoleman riski on kohonnut. Toimintakyvyltään rajoittuneiden ihmisten asumisen paloturvallisuutta on pystyttävä parantamaan, jotta ihmiset saisivat asua turvallisesti kotonaan mahdollisimman pitkään.

Valtakunnallisten ikäihmisten asumisturvallisuus- ja riskiasumisen paloturvallisuushankkeiden myötä eri viranomaisten ja kansalaisten tietoisuus ilmoitusvelvollisuudesta lisääntyy, minkä seurauksena valvonta ko. kohteissa lisääntyy edelleen vuoden 2024 aikana.

Paloriskiasuntojen yhteydessä tehdään pääsääntöisesti yhteistyötä sosiaali- ja terveystieteiden ja ympäristöterveysvalvonnan kanssa, sillä asunnoissa on yleensä usean viranomaisen valvontavastuulle kuuluvia asioita.

2.1.6 Teematarkastus

Pelastuslaitos voi suunnitelmallisesti suorittaa eri teemoihin liittyvää valvontaa. Teemojen määräytymisperusteita ovat muun muassa havaittu onnettomuuskehitys sekä asiakkailta, valvontatyötä tekevilta ja pelastustoimintaan osallistuvilta saatu palaute. Teematarkastuksia voidaan tehdä myös yhdessä muiden viranomaisten kuten poliisin tai sosiaalitoimen kanssa. Tarkastus voi kohdistua tiettyyn toimintaan tai se voidaan rajata tietyille paloturvallisuuden osa-alueelle, esimerkiksi poistumisturvallisuuteen tai sammutus- ja pelastustoiminnan edellytysten tarkastamiseen (operatiivinen tarkastus). Mahdolliset teematarkastukset tehdään suunnitellun määräaikaisen valvontatyön lisäksi.

Mikäli Kumppanuusverkoston hanke asunto-osakeyhtiöiden teematarkastuksesta toteutuu vuonna 2024, on Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos siinä mukana. Teematarkastuksessa keskitytään

15.1.2024

rakennusten osastointien kuntoon ullakoilla ja kellareissa, sekä kohteen saavutettavuuteen, pelastustiejärjestelyihin, kohteen paloturvallisuustekniikkaan ja asukkaiden kykyyn poistua huoneistoista eri onnettomuustilanteissa. Valvonnan yhteydessä asukkaille, isännöitsijöille ja kiinteistön hoitajille jaetaan turvallisuustietoutta rivi -ja kerrostaloasumiseen liittyen. Valvonnasta laaditaan erillinen ohjeistus Onnettomuuksien ehkäisyn palvelualueen toimesta.

Pelastuslaitos valvoo vuonna 2024 asuinrakennusten väestönsuojien varusteiden ja laitteiden toimintakuntoa tavoitteena varmistaa kyky ottaa väestönsuojat käyttöön 72 tunnissa. Valvonnan alueellinen kohdistuminen perustuu sotilaallisen voimankäytön tilanteiden varalle laadittuun riskianalyyysiin. Valvonta toteutetaan ensisijaisesti asiakirjavalvontana. Edellä tarkoitettujen asunto-osakeyhtiöiden teematarkastuksen toteutuessa väestönsuojien varusteiden ja laitteiden toimintakunnon valvonta toteutetaan osana sitä.

2.2 Ennakoimaton valvonta

Määräaikaisen valvonnan lisäksi pelastuslaitos suorittaa ennakoimatonta valvontaa, koska pelastuslaitoksen tulee osana valvontatehtäväänsä seurata ja valvoa myös yleisesti pelastuslain 2. ja 3. luvussa tarkoitettujen velvoitteiden noudattamista pelastustoimen alueella. Edellisen lisäksi pelastuslain edellyttämä yhteistyö muiden viranomaisten kanssa ja kemikaalilainsäädännön vaatimukset voivat edellyttää ennakoimattomia valvontatoimenpiteitä.

2.2.1 [Lausunto rakennuksen tai rakennusosan käyttöönotosta \(erityinen palotarkastus\)](#)

Lausunto rakennuksen tai rakennusosan käyttöönotosta annetaan kohteesta, johon rakennusvalvontaviranomainen on määritellyt käyttöönototarkastuksen toiminnan aloittamisen ehdoksi ja josta pelastusviranomaisen on antanut rakennuslupalausannon. Valvontakäynti on luonteeltaan pelastusviranomaisen asiantuntijalausunto rakennusvalvonnalle rakennuksen palo- ja poistumis- turvallisuudesta. Valvontakäynti tehdään yleensä yhtä aikaa tai juuri ennen rakennusvalvonnan käyttöönototarkastusta. Tarkastus kirjataan Pronto-tietokantaan erityiseksi palotarkastukseksi. 1.1.2024 voimaan astuvan 81a §:n perusteella Hyvinvointialueen pelastusviranomaisen voi tehdä rakennuskohteeseen tarkastuksen rakennushankkeen aikana, jos rakennusvalvontaviranomainen ja pelastusviranomaisen arvioivat tarkastuksen tarpeelliseksi lupamääräysten, suunnitelmien tai rakentamista koskevien säännösten noudattamisen valvomiseksi.

15.1.2024

2.2.2 Ylimääräiset palotarkastukset

Ylimääräinen palotarkastus liittyy esimerkiksi toiselta viranomaiselta tai kansalaiselta tulleen ilmoituksen käsittelyyn. Onnettomuusriski-ilmoitusten perusteella Pelastuslaitos suorittaa pelastuslain 42 §:n mukaisia valvontakäyntejä yhdessä muiden viran- omaisten kanssa.

Onnettomuusriski-ilmoitusten lisäksi ylimääräisen valvonnan suorittamisen tarpeeseen käytetään riskiperusteista harkintaa. Erilaiset tiedonkeruumenetelmät, kuten onnettomuuskehityksen seuranta, palonsyyn tutkinnan tulokset ja viranomaisyhteistyö auttavat pelastusviranomaista tunnistamaan riskikohteita ja tarvittaessa suuntaamaan ylimääräistä valvontaa niihin.

2.2.3 Jälkivalvonta

Jälkivalvonnalla tarkoitetaan annettujen korjausmääräyksen toteutumisen valvontaa. Kaikki annetut korjausmääräykset tulee valvoa. Jälkivalvontaa voidaan suorittaa tilanteen mukaan esim. jälki-tarkastusten ja asiakirjavalvonnan avulla.

2.2.4 Yleisötilaisuuksien valvonta

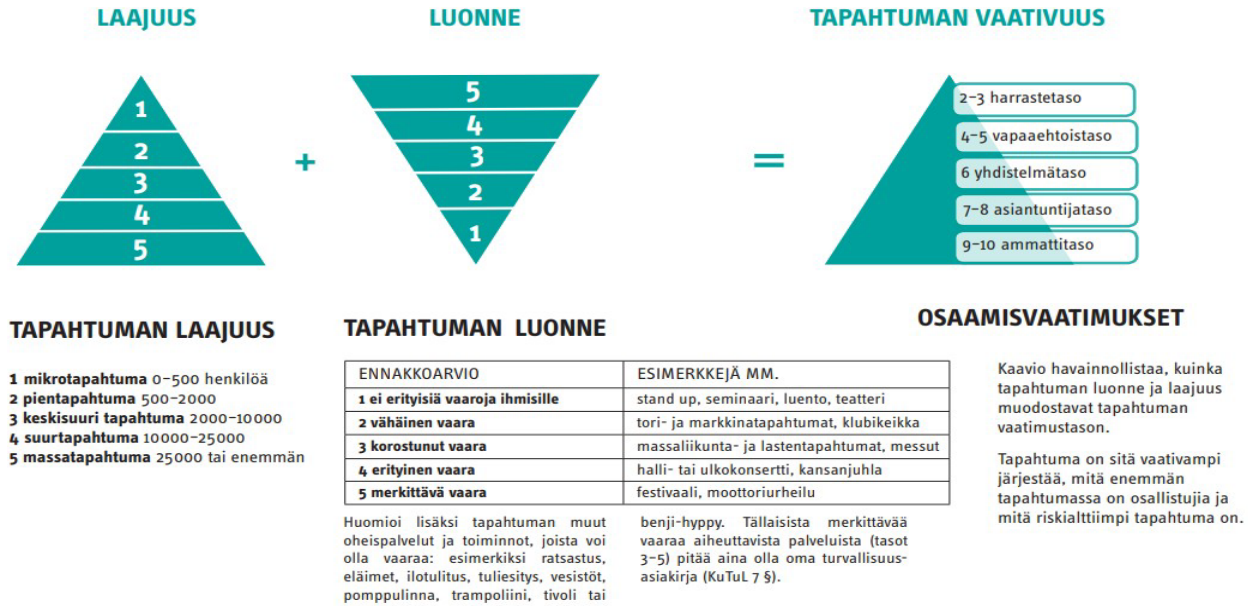
Yleisötilaisuuksien valvonta perustuu riskiarvioon. Riskinarvioinnin apuna käytetään TUKES:n tapahtumaturvallisuusopasta. Yleisötilaisuuksien valvonta toteutetaan asiakirjavalvontana tai tekemällä yleisötilaisuuden tarkastus.

15.1.2024

TAPAHTUMATURVALLISUUDEN OSAAMISVAATIMUKSET

6

TURVALLISUUS- JA KEMIKAALIVIRASTO TUKES

TAPAHTUMATURVALLISUUS

Kuva 1. Tapahtumaturvallisuuden osaamisvaatimukset

Yleisötilaisuuksien valvonnassa noudatetaan seuraavia periaatteita:

Pelastussuunnitelmat

Yleisötilaisuuden valvonta perustuu ensisijaisesti tapahtuman pelastussuunnitelman valvontaan. Yleisötilaisuuksien pelastussuunnitelmat lähetetään Onnettomuuksien ehkäisyn palvelualueen virkasähköpostiin. Onnettomuuksien ehkäisyn palvelualueen asiantuntijat arvioivat suunnitelmien sisällön ja antavat tarvittaessa tilaisuuden järjestäjälle lisäohjeita. Pelastussuunnitelmat lähetetään aina tiedoksi pelastustoimintaan ja ensihoitoon osallistujille. Pelastussuunnitelma voi olla osa laajempaa turvallisuusasiakirjaa. Yleisötapahtumista pelastusviranomaiselle toimitetuista pelastussuunnitelmista ja niiden käsittelyn toimenpiteistä pidetään erillistä kirjanpitoa seurantaa ja tilastointia varten.

Kohdetutustuminen

Vastaanotettuaan pelastussuunnitelman tapahtuma-alueen lähimmän paloaseman henkilöstö, ensihoidon henkilöstö ja vuorossa oleva päivystävä palomestari voivat tehdä kohdetutustumisen

15.1.2024

kohteeseen. Kohdetutustuminen on suositeltavaa, mikäli yleisötilaisuuden yhtäaikainen henkilömäärä ylittää 2000 henkilöä tai tapahtuman kokonaisvaativuus on tasolla 6.

Yleisötilaisuuden tarkastus

Yleisötilaisuuden valvontakäynnin tekee riskienhallinnan asiantuntijat ja valvontakäynnille pyydetään mukaan lähimmän paloaseman henkilöstö, joka saa samalla kohdetutustumisen. Tarkastukset ovat laskutettavia. Yleisötilaisuuden valvontakäynnin tarpeen arvioinnissa voidaan käyttää TUKES:n tapahtumaturvallisuusoppaan mukaisia kriteerejä.

Yleisötilaisuuden tarkastus tehdään, kun kyseessä on suurtapahtuma tai massatapahtuma, tapahtuman vaativuus on tasolla 7 tai erityisestä syystä esimerkiksi pyydettyä valvontakäynti voidaan tehdä alemmilla vaativuustasoilla.

2.2.5 [Pelastuslaitokselle kuuluva ohjaus](#)

Osana pelastuslain 27 §:n edellyttämää pelastustoimelle kuuluvaa ohjausta Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos valvoo seuraavien asiakirjojen toteutumista ja laatua: nuohousraportit, pelastussuunnitelmat, yleisötilaisuuksien pelastussuunnitelmat, poistumisturvallisuus selvitykset, väestönsuojien, pelastustoimen laitteiden huolto- ja kunnossapitosuunnitelmien mukaisten tarkastusten tarkastus- ja testauspöytäkirjat, sekä vaarallisen aineiden käsittelyn ja varastoinnin ilmoitukset.

2.3 [Kemikaaliturvallisuuslain nojalla tehtävä valvonta ja päätökset](#)

Pelastusviranomainen valvoo vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetun lain (390/2005) noudattamista, kun on kyse:

- 1.) vaarallisten kemikaalien vähäisestä teollisesta käsittelystä ja varastoinnista tai säilytyksestä, jollei toiminta ole osa 23 §:n 2 momentissa tarkoitettua toiminnallista kokonaisuutta, jolloin sen valvonta kuuluu Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle;
- 2.) yksityiseen kulutukseen hyväksytyjen ilotulitteiden ja vähäistä vaaraa aiheuttavien muiden pyroteknisten tuotteiden varastoinnista kaupan yhteydessä tai niiden luovutuksesta yksityiseen kulutukseen;

räjähteiden ja vaarallisten kemikaalien käytöstä erikoistehosteena 81 §:ssä mainituissa tilaisuuksissa;

15.1.2024

- 3.) yksityistä ilotulitusta koskevien ilmoitusten käsittelystä (ilotulitus muuna aikana kuin 31.12 klo 18:00–1.1 klo 02:00);
- 4.) öljylämmityslaitteiston käyttöönotosta ja pohjavesialueella sijaitsevan maanalaisen öljysäiliön tarkastuksesta.

Vähäinen teollinen käsittely ja varastointi tai säilytys

Tuotantolaitosten valvonta:

Pelastusviranomaisen on tarkastettava suunnitelmallisesti, järjestelmällisesti ja määräajoin valvonnan alaiset tuotantolaitokset niiden toiminnan edellyttämässä laajuudessa riskinarviointiin perustuen. Tarkastukset sisällytetään pelastuslain 79 §:n mukaiseen valvontasuunnitelmaan.

Kohteen luokitus tehdään valvontasovellukseen riskiluvun/turvallisuustason mukaisesti, mikä määrittää kohteen tarkastusvälin. Tuotantolaitosten kohdeluokittelu on yleensä jokin muu kuin vaarallisten kemikaalien vähäinen teollinen käsittely ja varastointi. Vähäisten kohteiden osalta tarkastusväli on kuitenkin enintään viisi vuotta.

Vaarallisten kemikaalien säilytys:

Pelastusviranomainen ohjaa ja valvoo alueensa yrityksiä ja asukkaita vaarallisten kemikaalien säilytykseen liittyvissä asioissa (esim. öljylämmityslaitteistot). Pelastusviranomainen pitää öljysäiliörekisteriä pelastusviranomaiselle toimitettavien öljysäiliöiden tarkastuspöytäkirjojen osalta.

Ilotulitemyynnin valvonta

Vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetun lain (390/2005) 64 §:n mukaan pelastusviranomaisen on tarkastettava suunnitelmallisesti, järjestelmällisesti ja määräajoin 1. momentissa tarkoitetut varastot niiden toiminnan edellyttämässä laajuudessa riskinarviointiin perustuen. Uuden toiminnan osalta myyntipisteet tarkastetaan toiminnan alkaessa. Vanhojen myyntipisteiden osalta, joissa toiminnot eivät ole muuttuneet, tarkastustaajuus perustuu riskinarvioon. Vuosittain tarkastetaan 50 % niistä vanhoista myyntipisteistä, joissa ei ole konttivarastointia eli tarkastusväli on 24 kk. Konttivarastointikohteet tarkastetaan vuosittain.

15.1.2024

Ilmoitus tuliesityksistä ja räjähteiden ja vaarallisten kemikaalien käytöstä erikoistehosteena

Räjähteitä tai vaarallisia kemikaaleja saa käyttää erikoistehosteena kokoontumislaisissa (530/1999) tarkoitetuissa yleisissä kokouksissa ja yleisötilaisuuksissa, jos siitä on tehty ilmoitus pelastusviranomaiselle viimeistään 14 vuorokautta ennen tilaisuuden järjestämistä. Erikoistehosteiden käytön valvonta perustuu pääasiassa asiakirjavalvontaan. Erikoistehosteiden käytöstä ja tuliesityksistä tehdään pelastusviranomaisen päätös ja tarvittaessa kohteeseen suoritetaan tarkastus.

15.1.2024

3. VIRANOMAISYHTEISTYÖ

Pelastuslaitos suorittaa valvontatoimintaansa yhteistyössä eri viranomaisten ja yhteistyötahojen kanssa. Tässä luvussa on esitetty esimerkkejä yhteistoimintakäytännöistä eri tahojen kanssa.

Kuntien rakennusvalvonta, kaavoitus ja tekninen toimi

Pelastusviranomaisen antaa rakennuslupalausuntoja pyydettyäessä. Pelastuslaitos suorittaa rakennusvalvonnan pyytämiä käyttöönottoon liittyviä katselmuksia, joissa pelastusviranomaisen lausuu rakennuksen palo- ja poistumisturvallisuudesta sekä väestönsuojien vaatimustenmukaisuudesta. Pelastusviranomaisen voi tehdä myös rakennuskohteeseen tarkastuksen rakennushankkeen aikana, jos rakennusvalvontaviranomainen ja pelastusviranomaisen arvioivat tarkastuksen tarpeelliseksi lupamääräysten, suunnitelmien tai rakentamista koskevien säännösten noudattamisen valvomiseksi.

Kaavoituksen osalta pelastuslaitos pyrkii olemaan mukana kaavan valmistelun aikana antamalla pyydettyäessä lausuntoja ja tarvittaessa osallistumalla suunnittelukokouksiin. Teknisen toimen kanssa tehdään yhteistyötä mm. sammutusvesien saatavuuden varmistamiseksi.

Pelastuslaitoksen tavoitteena on järjestää vuosittain alueen rakennusvalvonnoille yhteisen info-tilaisuuden, jossa käydään läpi rakentamisen ajankohtaisia asioita ja sovitaan yhteisistä toimintatavoista paloturvallisuuteen ja pelastuslaitoksen toimintamahdollisuuksiin liittyen.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) lähettää pelastuslaitokselle tiedon suunnittelemistaan tarkastuksista valvomiinsa kohteisiin. Pelastuslaitoksen edustaja osallistuu tarkastuksiin sovittaessa. Lisäksi pelastuslaitos antaa lausunnot Tukesille laajamittaisten kemikaalien varastoinnin ja käytön kohteista ja niiden turvallisuusselvityksistä. Joissain tapauksissa pelastusviranomaisen suorittaa alueella tilapäisten räjähdevarastojen käyttöönottotarkastuksia Tukesin pyynnöstä. Tukesin tarkastusten yhteydessä pyritään tekemään kohteen yleinen palotarkastus.

Poliisi

Poliisin kanssa tehdään yhteistyötä yleisötapahtumien turvallisuuden takaamiseksi. Pelastuslaitos osallistuu viranomaisten suorittamiin yhteistarkastuksiin poliisin kanssa tapauskohtaisesti. Tällaisia

15.1.2024

tarkastuksia ovat esim. anniskeluravintoloihin tehtävät teematarkastukset yhdessä poliisin ja aluehallintoviranomaisen kanssa.

AVI

Aluehallintoviranomainen suorittaa oman suunnitelmansa mukaista valvontaa sosiaali- ja terveydenhuollon luvanvaraisissa kohteissa. Pelastuslaitos toimittaa tarvittaessa palotarkastuspöytäkirjan kohteita valvoville viranomaisille ja osallistuu mahdollisuuksien mukaan yhteistarkastuksiin.

ELY

ELY-keskus valvoo patoturvallisuuslain (494/2009) mukaisesti alueellaan olevia patoja ja varaa pelastusviranomaiselle tilaisuuden osallistua katselmuksiin ja tulla kuulluksi tarkkailuohjelmaa laadittaessa. Patojen aiheuttamat riskit otetaan huomioon pelastuslaitoksen riskianalyyseissa. Pelastusviranomainen tekee lisäksi yhteistyötä ELY-keskuksen ympäristösuojeluyksikön kanssa esimerkiksi vaarallisia kemikaaleja varastoivien laitosten osalta.

Hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystyöt

Yhteistyötä tehdään erityisryhmien asumisen ja onnettomuusriskiasuntojen paloturvallisuuden parantamisessa. Tavoitteena on tulevaisuudessa saada Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueelle moniviranomaisyhteistyöelin ratkomaan onnettomuusriskiasuntoihin liittyviä kysymyksiä.

Ympäristöviranomaiset

Yhteistyötä tehdään vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin osalta. Ympäristöviranomaiset osallistuvat pyydättäessä myös onnettomuusriskikohteiden valvontakäynneille.

STUK

Pelastuslaitos tekee tarvittaessa yhteistyötä säteilyturvakeskuksen kanssa Pyhäjoelle suunnitellun ydinvoimalaitosprojektin alasajon osalta.

Traficom

Liikenteen turvallisuusviraston (Traficom) kanssa tehdään yhteistyötä vaarallisia kemikaaleja käsittelevien ja tilapäisesti varastoivien järjestelyratapihojen ja satama-alueiden osalta. Osallistutaan tarkastuksiin mahdollisuuksien mukaan.

15.1.2024

Tarkastuslaitokset

Tarkastuslaitosten kanssa tehtävä yhteistyö koskee pelastustoimen laitteiden vaatimustenmukaisuuden varmistamista. Tarvittaessa pelastusviranomaisen on mukana tarkastuslaitoksen käyttöön- otto- ja määräaikaistarkastuksilla. Pelastusviranomaisen voi pyytää tarkastuslaitokselta lausuntoja pelastustoimen laitteista. Tarkastuslaitokset tarkastavat nestekaasua varastoivia lupalaitoksia, joiden tarkastuksiin voidaan osallistua pyydettäessä.

Nuohoustoiminta

Lainsäädännön muutos, jolla nuohouspalvelujen tuottaminen on siirtynyt kokonaan vapaan kilpailun piiriin, siirsi nuohouksen valvonnan kuluttajaviranomaiselle. Pelastuslaitos käsittelee edelleen nuohoojilta tulevat vikailmoitukset.

15.1.2024

4. VALVONNAN SEURANTA JA RESURSSIT

Valvontatoiminta on yksi pelastusalan ammattilaisten perustehtävistä. Pelastuslaitoksen organisaatio on jaettu palvelualueisiin ja tiettyjä tehtäviä tehdään usealla palvelualueella. Päävastuu yritys- ja laitospalveluiden valvontatoiminnasta kuuluu Onnettomuuksien ehkäisy palvelualueelle. Jotta suunniteltu valvontamäärä saadaan toteutettua, on pelastustoiminnan palvelualueelta osoitettava valvontatoimintaan kolmen henkilötyövuoden resurssi.

4.1 Henkilöresurssit 2024

Valvontatoiminnan painotukset on suunniteltu riskiperusteisesti. Samaa suunnittelua on käytetty myös valvontakohteiden jaossa palvelualueittain. Onnettomuuksien ehkäisy palvelualue vastaa kohteista, joissa oletetaan kohteen koon ja luonteen mukaan olevan syvempää asiantuntemusta vaativaa osaamista. Pelastuslaitoksen valvontatoimintaan osallistuvien henkilöiden lukumäärä onnettomuuksien ehkäisy palvelualueella on 21 henkilöä. Valvontatyön 100 % toteutuminen edellyttää käytettävissä olevan htv:n 100 %:sta käyttöä.

4.2 Valvontatyötä tekevien koulutus

Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitoksella valvontatyötä tehdään palvelualueilla usealla eri perus- koulutuksella ja virkanimikkeellä. Pelastuslaki ei määritä valvontatehtäviin vaadittavaa peruskoulutusta. Valvontatehtäviä saavat tehdä alueen pelastusviranomaiseksi nimetyt henkilöt, joilla on riittävä osaaminen tehtävien hoitamiseen. Pelastusalan ammattitutkinnot sisältävät onnettomuuksien ehkäisy ja valvonnan opintokokonaisuuksia. Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitoksen alueella miehistötutkinto oikeuttaa asuin- ja vapaa-ajan kohteiden valvontatehtäviin. Alipäällystötutkinnon suorittanut voi tarkastaa asuin- ja vapaa-ajan kohteiden valvontatehtäviin. Päälylystötutkinnon suorittaneet henkilöt osallistuvat laaja-alaisesti kaikkien kohteiden valvontaan. Suorittamalla pelastusopiston lyhytkursseja henkilö voi lisätä osaamistaan ja hänelle voidaan osoittaa laajempia valvontatehtäviä.

Osa pelastuslaitoksen viranhaltijoista tekee pääasiallisesti valvontatyötä ja on lähes päivittäin tekemisissä siihen liittyvien tehtävien kanssa. Osalla taas valvontatyö on vain pieni osa vuoden työ- panoksesta. Valvontatehtävien määrä työntekijän arjessa liittyy olennaisesti osaamisen

15.1.2024

kehittämiseen ja ylläpitämiseen. Valvontatyötä tekeville viranhaltijoille pyritään järjestämään valvontatoimintaan liittyvää koulutusta 2 kertaa vuodessa. Kevään koulutuksen on tarkoitus olla teemakoulutus, jossa pureudutaan johonkin esille tulleeseen osaamisvajeeseen. Syksyn koulutuksen pääpaino on seuraavan vuoden valvontasuunnitelman käsittelyssä, mutta myös tässä koulutuksessa käsitellään varsinaiseen valvontatyöhön liittyviä asioita. Valtaosa koulutuksista toteutetaan laitoksen sisäisten asiantuntijoiden toimesta ja osaan koulutuksista voidaan hakea kouluttajiksi valtakunnallisia asiantuntijoita.

Yllä kuvatun koulutuksen lisäksi valvontatyötä tekeviä henkilöitä kehoitetaan itsenäisesti seuraamaan omaa koulutustarvettaan sekä siihen liittyviä ulkopuolisten kouluttajien tarjoamia koulutuksia ja hakeutumaan tarvittaviin koulutuksiin, joilla osaamista kehitetään.

4.3 Valvontasovellus

Pelastuslaitos käyttää valvontatoiminnassa CGI OY:n toimittamaa Merlot -palotarkastus ohjelmistoa. Ohjelmalla hallinnoidaan valvontatyötä kokonaisuutena työsuunnittelusta yksityiskohtaisempaan valvontaan. Palotarkastussovelluksen avulla tallennetaan kaikki valvonta- tehtävät ja kohteeseen liittyvät asiakirjat tietokantoihin. Tietokannoissa tieto tallennetaan kohde- kohtaisesti. Valvontasuunnitelman kohteiden perustiedot on hankittu palotarkastusohjelmiston rakennustietokannasta. Rakennustietokannan tiedot voivat olla joidenkin pitkän tarkastusvälin omaavien kohteiden osalta epätarkkoja. Valvontakäyntien perustella kohdetietoja päivitetään, minkä takia tarkastusten määrä voi muuttua noin 5 % valvontasuunnitelman voimassaoloaikana.

4.4 Valvontatyön seuranta ja vaikuttavuuden arviointi

Palvelualuejohtaja ja vastuualuepäälliköt seuraavat tarkastustoteumia neljännesvuosittain (31.3., 30.6., 30.9. ja 30.11.). Arvioitaessa valvontatyön vaikuttavuutta Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitoksen asiantuntijat seuraavat onnettomuusmäärien, esiintymistiheyksien sekä onnettomuusvahinkojen kehitystä. Ensisijaisesti seurannassa hyödynnetään Pronton tietokantoja ja palotarkastusohjelmistosta saatavia tilastoja esimerkiksi annetuista korjausmääräyksistä rakennusluokittain.

Valvontatyötä kehitetään jatkuvasti enemmän riskiperusteiseksi ja valvontaa tullaan kohdistamaan sellaisiin kohteisiin, joissa valvonnalla koetaan olevan vaikutusta. Vuosittain vaihtuvat teematarkastukset täydentävät suunnitellun valvonnan perinteisiä keinoja.

15.1.2024

4.5 Raportointi

Palvelualuejohtajan vastuulla on raportoida vuoden aikana valvontatoiminnan toteutumisesta pelastuslaitoksen johtoryhmälle.

4.6 Onnettomuuskehityksen seuranta

Pelastuslaitoksen lakisääteinen tehtävä on seurata alueensa onnettomuuskehitystä ja kohdentaa mm. onnettomuuksien ehkäisyyn työpanosta onnettomuuskehityksen mukaisesti. Tavoitteena on saada resurssien kohdentamiseksi ennalta suodatettua tietoa seuraavasti: tehtävätyyppien määrän muutos, pelastustoiminnassa havaitut trendit ja palontutkinnassa havaitut tulokset. Seurantaan osallistuu henkilöstöä kaikilta pelastuslaitoksen palvelualueilta.

4.7 Vuonna 2023 toteutunut valvonta

Vuoden 2023 valvonta toteutettiin ensimmäisen kerran Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitoksen valvontasuunnitelmien mukaisesti. Vuonna 2023 valvonnan toteutumisprosentti oli 88,9 %.

Kunta	Tarkastettavat 2023	Tarkastetut 2023
Alavieska	15	13
Haapajärvi	44	24
Haapavesi	52	52
Hailuoto	7	6
Ii	53	38
Kalajoki	82	55
Kärsämäki	29	28
Kempele	74	74
Kuusamo	106	102
Liminka	49	42
Lumijoki	10	3
Merijärvi	10	10

15.1.2024

Muhos	30	30
Nivala	48	21
Oulainen	22	22
Oulu	633	633
Pudasjärvi	58	44
Pyhäjärvi	11	11
Pyhäjoki	25	12
Pyhäntä	17	16
Raahe	73	76
Reisjärvi	18	4
Sievi	40	15
Siikajoki	38	35
Siikalatva	60	60
Taivalkoski	26	26
Tyrnävä	14	11
Utajärvi	7	7
Vaala	26	26
Ylivieska	73	61
Yhteensä	1750	1557

Taulukko 3. Pelastuslaitoksen alueen vuoden 2023 toteutuneet valvontamäärät kunnittain

Tietojen käsittely

Pelastuslain (379/2011) 42 ja 89 § määrittelevät pelastusviranomaisen tiedonsaantioikeudesta. Pelastusviranomaisen vaitiolovelvollisuudesta on säädetty pelastuslain 86 pykälässä. Luottamuksellisten tietojen käsittelyssä noudatetaan myös lakiin viranomaisen toiminnan julkisuudesta (621/1999) kirjattuja periaatteita.

15.1.2024

Muilta viranomaisilta saatua tietoa käsitellään hyvää hallinnointitapaa noudattaen huomioiden tiedon käsittelyn luottamuksellisuus. Muiden viranomaisten toimittamat valvonta-asiakirjat tallennetaan pelastuslaitoksen käytössä olevaan palotarkastusohjelmiston tietokantaan rakennuskohtaisesti.

Valvontatoiminnassa kertyvien tietojen käsittelyssä noudatetaan yleisessä tietosuojasetuksessa yrityksille ja organisaatioille annettuja henkilötietojen keräämistä, säilytystä ja hallinnointia koskevia vaatimuksia sekä Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen arkistonmuodostussuunnitelmaa.

Liite 1.

Onnettomuuksien ehkäisyn maksut

Pelastuslaitos voi periä maksun valvontasuunnitelman mukaisen palotarkastuksen tai muun valvontatoimenpiteen suorittamisesta, pelastuslaki 96 § (379/2011). Suoritteista perittävällä maksulla katetaan suoritteen tuottamisesta aiheutuvia kuluja. Perittävien maksujen suuruudesta päättää hyvinvointialue. Valvontamaksu saadaan periä kohteen omistajalta, haltijalta tai toiminnan harjoittajalta.

Yhden toimijan samalla kiinteistöllä olevien kohteiden enimmäisvalvontamaksu on 1653,60 € vuodessa.

Valvontamaksut ovat viranomaistoimintana arvonnlisäverottomia.

	Perusmaksu, sisältää 1h	Tuntiveloitus (varsinaisen tarkastuksen 1 h ylittävältä ajalta €/alkava tunti)	Tuntiveloitus (alkava tunti 2h ylittävältä ajalta)
ASUINRAKENNUSTEN PALOTARKASTUKSET (pientalot, vapaa-ajan asunnot)			
Yleinen palotarkastus	maksuton		-
Jälkipalotarkastus	maksuton		-
Erityinen palotarkastus	maksuton		-
Pyydetty ylimääräinen palotarkastus	103,35 €	103,35 €	-
Neuvontakäynti	maksuton		-

	Perusmaksu, sisältää 1h	Tuntiveloitus (varsinaisen tarkastuksen 1 h ylittävältä ajalta €/alkava tunti)	Tuntiveloitus (alkava tunti 2h ylittävältä ajalta)
ASUINRAKENNUSTEN PALOTARKASTUKSET (pelastussuunnitel- mavel- volliset)			
Yleinen palotarkastus	103,35 €	103,35 €	-
Jälkipalotarkastus	103,35 €	103,35 €	-
Erityinen palotarkastus	103,35 €	103,35 €	-
Pyydetty ylimääräinen palotarkastus	103,35 €	103,35 €	-
Neuvontakäynti	Maksuton		-

	Perusmaksu, sisältää 1h	Tuntiveloitus (varsinaisen tarkastuksen 1 h ylittävältä ajalta, €/alkava tunti)	Tuntiveloitus (alkava tunti 2h ylittävältä ajalta)
MUIDEN VALVONTAKOhteiden PALOTARKASTUKSET (yritykset ja laitokset)			
Yleinen palotarkastus	103,35 €	103,35 €	-
Asiakirjavalvonta (määräaikainen valvonta), isot kohteet *	206,70 €	-	-
Asiakirjavalvonta, pienet kohteet **	103,35 €		
Yleisötilaisuuden palotarkastus	206,70 €	-	103,35 €
Erityinen palotarkastus (esim. tarkastus rakennushankkeen aikana tai käyttöönottovaiheessa)	103,35 €	103,35 €	-
Jälkipalotarkastus	103,35 €	-	-
Pyydetty ylimääräinen palotarkastus	103,35 €	103,35 €	-

Neuvontakäynti, jos annetaan kirjallinen lausunto 103,35 € - -

Hallinnolliset pakkokeinot:

Uhan asettamis- tai tuomitsemispäätös,
kuitenkin vähintään.

165 €/h
650 €/päätös

*) Pelastussuunnitelma-, tai poistumisturvallisuusselvityskohteet, joissa on pelastustoimen laitteita.

**) Kohteet, jotka eivät ole pelastussuunnitelmavelvollisia ja joissa ei ole pelastustoimen laitteita ja joiden määräaikainen valvonta korvataan paloturvallisuuden itsearvioinnilla ja asiakirjavalvonnalla.

Laki vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta 131 § (390/2005) tarkoitettuista pelastusviranomaisen suoritteiden maksullisuudesta ja perittävien maksujen suuruudesta päättää aluevaltuusto siten kuin hyvinvointialueesta annetussa laissa säädetään. Laissa tarkoitettut maksut ja kustannukset saadaan periä ilman tuomiota tai päätöstä siinä järjestyksessä kuin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) säädetään.

KEMIKAALIVALVONTA	Perusmaksu	Tuntiveloitus (varsinaisen tarkastuksen 1 h ylittävältä ajalta, €/alkava tunti)	Tuntiveloitus (alkava tunti 2h ylittävältä ajalta)
Kemikaalien vähäinen teollinen käsittely ja varastointi. Ilmoituksen käsittely ja päätös.	310,05 €	-	-
Vaarallisten kemikaalien teollista käsittelyä ja varastointia harjoittavan laitoksen toiminnan vaatimustenmuutoksen tarkastus.	103,35 €	103,35 €	-
Päätös vaarallisten kemikaalien vähäisestä tilapäisestä varastoinnista. Merkittävän muutoksen käsittely ja päätös.	206,70 €	-	-
Nestekaasun tilapäisen käytön ja varastoinnin ilmoituksen käsittely ja päätös (alle 1000 kg, sisältää tarkastuksen).	206,70 €	-	-
TUKES-tarkastukseen osallistuminen	Maksuton	-	-
Öljylämmityslaitteiston tarkastus	103,35 €	-	-
Öljylämmityslaitteiston tarkastus, jonka säiliötilavuus yli 200 m ³	310,05 €	103,35 €	-
Ilmoitus erikoistehosteiden käytöstä, käsittely ja päätös	103,35 €	-	-
Ilotulitteiden varastointi kaupan yhteydessä, ilmoituksen käsittely ja päätös	103,35 €	-	-
Ilotulitteiden varastointi kaupan yhteydessä, tarkastus	103,35 €	103,35 €	-
Päätös ilotulitteiden käytöstä, muulloin kuin asetuksen sallimana aikana	57,00 €	-	-
Neuvontakäynti, jos annetaan kirjallinen lausunto	103,35 €	-	-

Liite 2.

Dokumentti: Yritys- ja laitospöytäkirjojen valvontavälit.		Laatija: Onnettomuuksien ehkäisyn palvelualue.		
VersioNro: 1.0	Sivuja: 10	LuontiPvm: 15.1.2024		

Yritys- ja laitospöytäkirjojen valvontavälit

SISÄLLYSLUETTELO

YRITYS- JA LAITOSKOHTEIDEN (A1 – A6) VALVONTAVÄLIT	3
1. YMPÄRIVUOROKAUTISESSA KÄYTÖSSÄ OLEVAT KOHTEET (A1)	4
2. OPETUSRAKENNUKSIEN JA PÄIVÄKOTIEN VALVONTA (A2)	5
3. KOKOONTUMIS- JA LIIKETILOJEN VALVONTA (A3)	6
4. TEOLLISUUS- JA VARASTORAKENNUSTEN VALVONTA (A4)	8
5. MAATALOUDEN TUOTANTOTILOJEN VALVONTA (A5).....	9
6. MUIDEN RAKENNUSTEN VALVONTA (A6)	10

YRITYS- JA LAITOSKOHTEIDEN (A1 – A6) VALVONTAVÄLIT

Keskimääräinen tarkastusvälin määräytyminen perustuu kumppanuusverkoston kansalliseen ohjeistukseen. Tarkastusväliä voidaan pidentää tai lyhentää suositellusta keskimääräisestä tarkastusvälistä tapauskohtaisesti. Mikäli kohteessa asiat ovat keskimääräistä paremmin, tarkastusväliä voidaan pidentää ja vastaavasti, jos asiat ovat keskimääräistä huonommin, tarkastusväliä voidaan lyhentää. Tarkastusvälin muuttamisen perusteena voivat olla mm. seuraavat seikat:

Turvallisuuskulttuuri

- Havaitut puutteet palotarkastuksien yhteydessä
- Asiakkaan sitoutuminen (korjausmääräysten toteutuminen)
- Pelastussuunnitelma ja sen päivitykset
- Henkilökunnan koulutus ja harjoitukset
- Yrityksen turvallisuuteen liittyvä laatujärjestelmä ja sen jalkautuminen
- Omaehtoinen varautuminen yli lakisääteisen tason
- Muiden tahojen tekemät turvallisuusauditoinnit

Uhatut arvot ja poikkeukselliset riskit

- Kohteen laajuus ja geometrinen monimutkaisuus (operatiivisesti haasteelliset kohteet, monimutkainen paloturvallisuustekniikka)
- Yhteiskunnallisesti merkittävät kohteet, kunnan toiminnan kannalta kriittiset kohteet
- Teollisuuden tuotannon toimiala ja palovaarallisuusluokka
- Poikkeuksellinen henkilömäärä
- Poikkeuksellisen suuret kulttuuri- ja ympäristöarvot (esim. Haag-listan kohteet)
- Ympäristön toiminta (esim. Seveso -kohteen ympärillä sijaitsevat kohteet. Otettava huomioon myös ympäristön riskien muuttuminen)
- Poikkeuksellisessa ympäristössä sijaitsevat kohteet (esim. tärkeällä pohjavesialueella sijaitsevat vaarallisten aineiden kohteet)
- Poistumisturvallisuusselvitys ja sen havainnot, toimintaympäristön muutokset
- Poikkeuksellinen saavutettavuus, pelastuslaitoksen vaste

Tapahtuneet onnettomuudet tai vastaavat

- Useita viranomaiskäyntejä, poikkeamia, onnettomuuksia tai läheltä piti -tilanteita samassa kohteessa
- Toistuvat erheelliset paloilmoitukset

1. YMPÄRIVUOROKAUTISESSA KÄYTÖSSÄ OLEVAT KOHTEET (A1)

Valvontakohteiden A1 – luokkaan kuuluvat kohteet, jotka ovat ympärivuorokautisessa käytössä. On huomioitava, että kiinteistöissä yöpyvät eivät vastaa kohteen turvallisuudesta.

Palotarkastusten ohjeellinen väli	Rakennus- luokitus 1994	6 kk	12 kk	24 kk	36 kk	48 kk	60 kk	96 kk	120 kk
Keskussairaalat, muut sairaalat	211, 213		12 ¹⁾						
Terveyskeskusten vuodeosastot	214		12 ¹⁾						
Terveydenhuollon erityislaitokset, muut terveydenhuoltorakennukset (vain päiväkäytössä)	215, 219						60		
Vanhainkodit, kehitysvammaisten hoitolaitokset	221, 223, 229		12 ¹⁾						
Palvelutalot									
sprinklattu					36 ²⁾				
sprinkklaamaton			12 ²⁾						
Tuettu asuminen ja muut vastaavat poistumisturvallisuusselvityskohteet	239			24 ²⁾					
Lasten- ja koulukodit, vankilat, ympärivuorokautiset päiväkodit	222, 241, 231, 239								
vankilat	241		12		36 ³⁾				
lasten- ja nuorisokodit	222			24					
ympärivuorokautiset päiväkodit				24					
Hotellit, loma-, lepo- ja virkistyskodit, muut majoitusliikerakennukset	121, 123, 129			24	36 ⁴⁾				
Vuokrattavat lomamökit ja -osakkeet	124								120 ⁵⁾
Leirintäalueet							60		
Asuntolat, muut asuntolarakennukset	131, 139						60		

Taulukko A1: Ympärivuorokautisessa käytössä olevien kohteiden palotarkastusten periaatteellinen tarkastusväli.

- 1) Tarkastusväli on tiheämpi, mikäli kohteessa ei ole automaattista sammutuslaitteistoa
- 2) Tarkastusväliä voidaan tarkentaa poistumisturvallisuusselvityksen päivittämisen yhteydessä (3 v. välein)
- 3) Avovankilat
- 4) lepo- ja virkistyskodit, muut majoitusliikerakennukset. Opetusrakennuksien ja päiväkotien valvonta (A2)
- 5) Paloturvallisuuden itsearviointi tulevaisuudessa yritystoimijoille ja kaupallisessa vuokrauksessa oleville

2. OPETUSRAKENNUKSIEN JA PÄIVÄKOTIEN VALVONTA (A2)

Valvontakohteiden A2 – luokkaan kuuluvat kohteet, jotka ovat ainoastaan päiväkäytössä

Palotarkastusten ohjeellinen väli	Rakennus- luokitus 1994	6 kk	12 kk	24 kk	36 kk	48 kk	60 kk	96 kk	120 kk
Päiväkoti	231								
alle 25 paikkaa							60 ²⁾		
25-100 paikkaa					36				
yli 100 paikkaa				24					
Yleissivistävät oppilaitokset	511				36				
Keskiasteen oppilaitokset	521				36				
Korkeakoulut ja tutkimuslaitokset	531, 532						60		
Muut opetusrakennukset mm. kansanopistot yms.	541, 549						60		

Taulukko A2: Opetusrakennusten ja päiväkotien palotarkastusten periaatteellinen valvontaväli

- 1) Jos päiväkotijohde sijaitsee kohteessa, jossa on tiheämpi tarkastusväli. Tarkastusväli valitaan yhdessä toiminnanharjoittajan kanssa riskiperusteisesti. Pääkohteen tarkastusvuosina, jolloin päiväkotijohde ei ole tarkastusvuorossa, voidaan toiminnanharjoittajan turvallisuustyötä tukea antamalla omatoimiseen varautumiseen liittyvää asiantuntija-apua.
- 2) Keskimääräinen tarkastusväli
- 3) Kohde on varustettu paloilmittimella. Ei hätäkeskysyhteyttä

3. KOKOONTUMIS- JA LIIKETILOJEN VALVONTA (A3)

Valvontakohteiden A3 – luokkaan kuuluvat kohteet, joissa on satunnaisia kävijöitä, joille poistumisen hahmottaminen voi olla vaikeaa. Kohteen toiminnasta ja turvallisuudesta vastaavat eivät välttämättä ole aina paikalla.

Palotarkastusten ohjeellinen väli	Rakennus- luokitus 1994	6 kk	12 kk	24 kk	36 kk	48 kk	60 kk	96 kk	120 kk
Liike- ja tavaratalot, myymälä- hallit, kauppakeskukset									
alle 400 m ² ¹⁾	111, 112, 119								120 ¹⁾
400-2 499 m ²	111, 112, 119						60		
2 500- 9 999 m ²	111, 112, 119				36				
10 000 m ² tai enemmän	111, 112, 119		12						
Anniskeluravintolat									
alle 50 asiakaspaikkaa	141								120
50–500 asiakaspaikkaa	141				36				
yli 500 asiakaspaikkaa	141		12						
Ruokaravintolat ²⁾									120
Teatteri- ja konserttirakennukset	311, 312								
paikkaluku yli 300				24					
paikkaluku korkeintaan 300							60		
Kirjasto-, museo- ja näyttelyhallira- kennukset	322, 323, 324								
Kirjastot ja museot							60		
Näyttelyhallit				24					
Uskonnollisten yhteisöjen rakennukset	341, 342, 349						60 ³⁾		
Muut kokoontumisrakennukset, kuten seura- ja kerhorakennuk- set sekä urheilu- ja kuntoilura- kennukset ⁴⁾	331, 351, 352, 353, 354, 359, 369						60		120 ⁴⁾
Liikenteen rakennukset	161, 162, 163, 164, 169								
lentotermiinaalit ja maalaiset liikenneasemat	161		12						
muut liikenteen rakennukset	162, 163, 164, 169						60 ⁵⁾		

Taulukko A3: Kokoontumis- ja liiketilojen palotarkastusten periaatteellinen valvontaväli.

- 1) Asuin kerrostalojen kivijalkakaupat paloturvaisuuden itsearviointiin yhteydessä.
- 2) Kohteella voi olla anniskelulupa, mutta toiminta on painottunut lounas- tai päivällisruokailuun

- 3) Kulttuurihistoriallinen arvo vaikuttaa kohteen tarkastusväliin. Esim. arvokas puukirkko on 24 kuukauden kohde.
- 4) Pienet seura- ja kerhorakennukset kuten jahtimajat, joissa ei ole yöpymismahdollisuutta 120kk
- 5) Esim. maanalaiset pysäköintitilat, ei yksittäiset autokatokset

4. TEOLLISUUS- JA VARASTORAKENNUSTEN VALVONTA (A4)

Valvontakohteiden A4 – luokkaan kuuluvat kohteet ovat pääosin työpaikkarakennuksia, joiden tilat ja toiminnot ovat yleensä tiloissa oleville tuttuja.

Palotarkastusten ohjeellinen väli	Rakennus- luokitus 1994	6 kk	12 kk	24 kk	36 kk	48 kk	60 kk	96 kk	120 kk
Energiantuotannon rakennukset	611, 613								
alle 1 000 m ²							60		
1 000 m ² tai enemmän				24					
Infrastruktuurin kannalta merkittävät ¹⁾			12						
Teollisuushallit ja muut teollisuusrakennukset	691, 699								
alle 1000 m ² ²⁾							60		120
1000-4 999 m ²					36				
yli 5 000 m ²			12						
Teollisuus- ja pienteollisuustalot	692								
alle 1 000 m ²									120
1 000 m ² tai enemmän				24		48 ⁵⁾			
Varastorakennukset ³⁾									
alle 1 000 m ² ⁴⁾	711, 712, 719								120
1 000-9 999 m ²	711, 712, 719					48			
10 000 m ² tai enemmän	711, 712, 719			24					

Taulukko A4. Teollisuus- ja varastorakennusten palotarkastusten periaatteellinen valvontaväli.

- 1) Myös muut kuin energihuollon kannalta merkittävät kohteet, kuten kaukolämpö, vesihuolto, maakaasu, teletekniikka jne. sekä YTS -kohteiden huomioiminen kuten esim. Huoltovarmuuskeskuksen varmuusvarastot jne.
- 2) Pienet alle 500m²) (pv1, st1) kiinteistöt riskiarvion perusteella 120kk
- 3) Palovaarallisuusluokka ja varastoitavien tavaroiden ja tuotteiden vaihtuvuus on otettava huomioon esim. satamissa ja logistiikkakeskuksissa.
- 4) Pienet varasto-/verstasarakennukset, joissa ei harjoiteta liiketoimintaa ja jotka sijaitsevat samalla tontilla asuinrakennuksen kanssa, kuuluvat omavalvonnan piiriin.
- 5) BestHallit tms . pienen palokuorman tai palovaarallisuusluokan varastohallit, joissa ei työskennellä.

5. MAATALOUDEN TUOTANTOTILOJEN VALVONTA (A5)

Valvontakohteiden A5 -luokkaan kuuluvat kohteet, joissa on tyypillisesti paljon eläimiä ja elintarvikkeiden tuotantoa.

Palotarkastusten ohjeellinen väli	Ra- kennus- luokitus 1994	6 k k	12 kk	18 kk	24 kk	36 kk	48 kk	60 kk	96 kk	120 kk
Kohteella on aluehallintovi- ranomaisen ympäristölupa ¹⁾	811, 819					36		60 ¹		
Kohteella on kunnan ympäris- tölupa (alempi raja)						36				
Viljankuivaamorakennukset ²⁾	891							60		<u>120</u> ²
Muut maataloustuotantorakennukset ³⁾	892, 893, 899	Tapauskoh- tainen harkinta								

Taulukko A5: Maatalousrakennusten palotarkastusten periaatteellinen valvontaväli.

- 1) Avonaiset pihattorakennukset 60 kk
- 2) Jos kohde ei ole osa aluehallintoviranomaisen tai kunnan ympäristölupaan liittyvää toimintaa, vaan esim. kyläyhteisön yhteinen viljankuivaamo, tarkastusvälin lähtökohta on 36 kk. Yksittäisen viljelijän käytössä olevan pienen viljankuivaamon tarkastusvälin lähtökohta on 60-120 kk, käyttöaste tiuhentaa tai harventaa tarkastusväliä.
- 3) Muiden maataloustuotantorakennusten (rakennusluokitus 892, 893, 899) tarkastusväli määritellään tapauskohtaisesti

6. MUIDEN RAKENNUSTEN VALVONTA (A6)

Valvontakohteiden A6 -luokkaan kuuluvat muut kohteet, joissa henkilö-, omaisuus- ja ympäristöriskit edellyttävät tarkempaa riskitarkastelua.

Palotarkastusten ohjeellinen väli	Rakennus- luokitus 1994	6 kk	12 kk	24 kk	36 kk	48 kk	60 kk	96 kk	120 kk
Toimistot ja työpaikatilat ¹⁾	151								120
Palo- ja pelastustoimen rakennukset	721, 722, 729						60		
Rakennus ei kuulu mihinkään muuhun ryhmään, mutta on kytketty omaehtoisesti hätäkeskukseen ²⁾							60		
Palo- ja räjähdysvaaralliset tilat									
kylmä jakeluasema, ei rakennuksia							60		
jakeluasemat, esim. liikenne- myymälät					36				
turvallisuusselvityslaitos			12						
toimintaperiaatelaitos				24					
lupalaitos					36				
ilmoituslaitos ³⁾					36				
kemikaaliratapihat ja satamien vaarallisten aineiden kentät,			12						
maaliikenteen logistiikkakeskukset ⁴⁾			12						
Turvetuotantoalueet ⁵⁾				24					
Kulttuurihistoriallinen rakennus									
Haag -listan rakennukset ⁶⁾			12	24	36	48			
muut kohteet ⁷⁾		Tapauskohtainen harkinta							
Muut rakennukset ja kohteet ⁸⁾	999	Tapauskohtainen harkinta							

Taulukko A6: Muiden rakennusten palotarkastusten periaatteellinen valvontaväli.

- 1) Alle 300m² toimistot ja pienet työpaikatilat rakennuksen pääkäyttötavan mukaan (esim asuinrakennusten. yhteydessä omavalvonnalla)
- 2) Esim. automaattisella paloilmoittimella varustetut autohallit
- 3) Ilmoituslaitokset on yleensä luokiteltu muuhun A-luokkaan, sillä niiden riskit ovat vähäisiä.
- 4) Trafi on määritellyt kemikaaliratapihat. Logistiikkakeskusten ja -maaliikenneterminaalien tarkastusväliä määriteltäessä on huomioitava ainakin toiminnan laajuus ja mahdollisten vaarallisten aineiden osuus tavaravirrasta
- 5) Turvallisuuskulttuurin ja riskiarvion perusteella 12-24kk
- 6) Kansallista kulttuuriomaisuutta edustavat rakennus- ja kokoelmakohteet, jotka on nimetty Haagin yleissopimuksen mukaisessa toistaiseksi vahvistamattomassa kulttuuriomaisuuden luettelossa (ensisijainen verrattuna A3 -luokan kohteiden ohjeelliseen tarkastusväliin.)
- 7) Kulttuurihistorialliset rakennus- ja kokoelmakohteet, joiden valvontaväliä ei ole määritetty luokissa A1-A6.
- 8) Esim. kaivokset, maanalainen rakentaminen, liikennetunnelit